

آیت صفایی برگزارکننده وفعال صنعت نمایشگاهی:

صنعت نمایشگاهی ایران نیازمند نقشه راه و دیپلماسی جدی است

مبهم خواهد بود.

صنعت نمایشگاهی در دهه های گذشته همواره یکی از ابزارهای اصلی رشد اقتصادی، توسعه صادرات و به روزرسانی تکنولوژی در کشور بوده است؛ اما تحریم ها، بحران های منطقه ای، رکود داخلی و نبود هماهنگی میان بخش های مختلف این صنعت، باعث کاهش کارایی و افت مشارکت شرکت ها شده است. در این میان، فعالان نمایشگاهی معتقدند که این صنعت بدون طراحی یک نقشه راه مشخص و هم افزایی میان بازیگران اصلی، قادر به بازیابی نقش خود در اقتصاد ایران نخواهد بود. پیرامون این موضوع با آیت صفایی فعال و برگزارکننده نمایشگاهی به گفت و گو نشستیم.

نبود نقشه راه و هم افزایی در صنعت نمایشگاهی

صفایی در این خصوص گفت: صنعت نمایشگاهی ایران امروز با مجموعه ای از چالش ها مواجه است که بخشی از آنها به تحولات اخیر سیاسی و اقتصادی باز می گردد.

وی افزود: صنعت نمایشگاهی ایران نقشه راه مشخصی ندارد و تشکل های موجود نیز آن هم افزایی لازم را ندارند. سازمان های متولی هم دغدغه های بخش خصوصی را به درستی رصد نمی کنند.

وی افزود: به نظر من مهم ترین ضرورت امروز، تدوین یک سند ملی برای توسعه صنعت نمایشگاهی از سوی سازمان توسعه تجارت است. باید نقش و جایگاه هر بازیگر، از سیاستگذار تا مراکز نمایشگاهی، مجریان، غرفه سازان و شرکت های خدماتی مشخص شود. در حال حاضر هر بخش راه خودش را می رود و این نبود هماهنگی یکی از آسیب های اصلی صنعت است.

این فعال نمایشگاهی با اشاره به آثار تحریم هاو بحران های منطقه ای گفت: تحریم ها ضرر به شدیدی به بخش بین الملل وارد کرده است. حضور شرکت های خارجی بسیار کم رنگ شده و عمده تا محدود به کشورهای شرقی است. در بازاربایی بین الملل ضعف جدی داریم و دیپلماسی نمایشگاهی باید فعال شود. وی افزود: وزارت امور خارجه، سفرا،تخانه ها و دفاتر بازرگانی باید موضوع نمایشگاه ها را جدی بگیرند. نمایشگاه ها مو ثروهای پنهان رشد اقتصادی هستند و می توانند در توسعه صادرات، تولید، گردشگری، حمل و نقل و تبلیغات اثر مستقیم داشته باشند.

فرسودگی زیر ساخت ها و نیاز به نوآوری

صفایی با انتقاد از وضعیت سالن ها و فضاهای نمایشگاهی گفت: بسیاری از مراکز نمایشگاهی فرسوده شده اند و بودجه کافی برای نو سازی ندارند. بخش زیادی از این مراکز دولتی هستند و محدودیت های مالی اجازه به روزرسانی نمی دهد.

وی افزود: از طرف دیگر، برگزار کنندگان باید به سمت نوآوری بروند و از ظرفیت رسانه و دیجیتال مارکتینگ استفاده کنند. نمایشگاه ها زمانی رونق می گیرند که خدمات و روش های اجرایی آنها به روز باشد. تاثیر تحولات سیاسی و اقتصادی بر رفتار مشارکت کنندگان صفایی با اشاره به وضعیت نه جنگ نه صلح در کشور گفت: این عدم قطعیت تصمیم گیری را برای مدیران بسیار سخت کرده است. بسیاری از شرکت ها نمی دانند آینده چه می شود و از حضور در نمایشگاه ها هراس دارند چون ممکن است تعهداتی برایشان ایجاد شود.

وی افزود: نمایشگاه های بزرگ تهران نسبت به دوره های گذشته افت محسوس مشارکت داخلی داشته اند. بخش بین الملل که بسیار ضعیف شده و بخش داخلی هم متاثر از رکود و تورم است. نقدینگی شرکت ها کم شده و توان آنها برای حضور در رویدادها کاهش یافته است.

چشم انداز مبهم، آینده وابسته به ثبات اقتصادی و روابط خارجی صفایی در بخش دیگری از سخنان خود درباره آینده صنعت نمایشگاهی گفت: اگر وضعیت فعلی ادامه داشته باشد، آینده این صنعت مبهم است. تازمانی که روابط دیپلماتیک درست نشود و ثبات اقتصادی به کشور برنگرد، نمی توان انتظار رونق داشت.

وی افزود: اما اگر ثبات ایجاد شود، نمایشگاه ها می توانند مو تور جهش تکنولوژی در کشور باشند. بازار ایران تشنه ورود فناوری های جدید است و پلنفرم نمایشگاه ها می توانند این ارتباطات را برقرار کنند.

ضرورت استاندارد سازی قراردادها و نرخ گذاری نمایشگاهی

صفایی در ادامه به چالش های جدی دیگری نیز اشاره کرد و گفت: یکی از مهم ترین مشکلات، نبود استاندارد در قراردادها و نرخ گذاری در سایت های نمایشگاهی است. هر مرکز نمایشگاهی مسیر خودش را می رود؛ برخی زیر نظر شهرداری، برخی زیر نظر سازمان صمت هستند و این چندپارگی مشکلات زیادی ایجاد کرده است.

این برگزارکننده نمایشگاهی همچنین خاطر نشان کرد: قیمت های پایه در مزایده ها بعضا غیر منطقی است و برای برگزار کنندگان نوا امکان رقابت باقی نمی گذارد. سال هاست این موضوع را در جلسات انجمن مطرح کرده ایم تا یک سازوکار مشخص برای نرخ گذاری ایجاد شود.

پیشنهاد های فوری برای خروج صنعت نمایشگاهی از بحران

صفایی با اشاره به ضرورت اقدام فوری متولیان نمایشگاهی و انجمن های صنفی برای عبور از شرایط موجود گفت: یکی از راهکار های کوتاه مدت، ایجاد صندوق اضطراری و خطوط اعتباری ویژه برای نمایشگاه ها است.

وی افزود: دولت، وزارت صمت و سازمان توسعه تجارت می توانند با فراهم کردن خطوط اعتباری موقت، تضمین اعتبارات صادراتی و پرداخت وام های کم بهره به برگزار کنندگان و غرفه داران داخلی، جریان نقدینگی فصل رویدادها را حفظ کنند.

وی با تاکید بر نقش سیاست خارجی در توسعه صنعت نمایشگاهی افزود: وزارت امور خارجه و سازمان توسعه تجارت باید با کشورهای منطقه، همسایه و همسو مانند ترکیه، امارات، عراق، چین، روسیه و اعضای شانگهای و بریکس، توافقات موقت لجستیکی و بانکی را برای تسهیل تعاملات نمایشگاهی به صورت جدی پی گیری کنند.

این فعال نمایشگاهی تمرکز بر بازار های منطقه ای را یکی دیگر از راهکارهای

فوری دانست و گفت: تقویت روابط تجاری با کشورهای همجوار و استفاده از

هاب های منطقه ای می تواند خلأ شرکت های غربی را تا حدی جبران کند و

فرصت های جدیدی برای مشارکت شرکت های داخلی ایجاد نماید.

صفایی در پایان تدوین مدل های مالی مقاوم در برابر تحریم را ضروری دانست و افزود: ایجاد صندوق های مالی پایدار، طراحی پوشش بیمه ای ملی و توافقات منطقه ای می تواند نه تنها بحران موجود را مدیریت کند بلکه سازوکار برگزار کنندگان را در برابر فشارهای خارجی مقاوم تر سازد.

گشت و گذاری در بازارهای کیش،

بازار های کیش در تب و تاب رونق و رکود...

■ یاسمن حمیدیان

اقتصاد کیش – سرویس گزارش و گفتگو، جزیره کیش، یکی از مقاصد محبوب گردشگری و تجاری ایران، همواره با ویژگی های خاص خود از نظر اقتصادی و تجاری شناخته می شود.

به گزارش اقتصاد کیش موقعیت جغرافیایی خاص، وابستگی به گردشگری و تبادل کالاهای خارجی، باعث شده اند تا بازار کیش از دیگر مناطق کشور تمایز پیدا کند. این ویژگی ها اگرچه به رونق اقتصادی جزیره کمک کرده اند، اما در مواجهه با بحران ها و مشکلات اقتصادی در سطح ملی، کیش به دلیل ویژگی های خاص خود، تأثیرات بیشتری را احساس می کند.

در گزارش حاضر، به تحلیل وضعیت اقتصادی و بازار کیش پیش از اتفاقات اخیر، از جمله جنگ ۱۲ روزه در کشور و افزایش نرخ دلار، پرداخته ایم. برای این منظور با چندین فروشنده و کسبه جزیره کیش گفتگو شده است تا وضعیت واقعی بازار، مشکلات و چالش های پیش روی آنها را بررسی کنیم.

تأثیرات بحران ها و اتفاقات اخیر

بر بازار کیش

جزیره کیش، به دلیل وابستگی بالای خود به گردشگری و واردات کالا از خارج، از کوچک ترین تغییرات اقتصادی و اجتماعی کشور، به شدت تحت تأثیر قرار می گیرد. بحران های سیاسی، جنگ ها و پاندمی ها در سطح جهانی، معمولاً موجب تغییرات قابل توجهی در وضعیت بازار و اقتصاد کیش می شوند. به ویژه در مواقعی که پروازها به دلیل مشکلات مختلف تعطیل می شوند یا نرخ ارز تغییرات چشمگیری داشته باشد، این تغییرات به شدت بر وضعیت بازار کیش اثر می گذارند.

در مورد بحران های اخیر، یکی از فروشنده گان لوازم آرایشی و بهداشتی جزیره کیش گفت: پس از شروع جنگ ۱۲ روزه در کشور و توقف پروازها به مدت تقریباً یک ماه، بازار کیش دچار رکود شدیدی شس. این وضعیت به همراه افزایش قیمت دلار و کاهش قدرت خرید مردم، خسارت های زیادی به کسب و کارها وارد کرده است بطوریکه همسایه من که در همین کسب و کار پرداخت هزینه های جاری تعطیلی مغازه خود گرفت. وی برای پرداخت اجاره حقوق پرسنل و هزینه های جاری دیگر از سرمایه خود برای خرید جنس جدید برای فروشگاهش پس انداز کرده بود برای پرداخت هزینه های جاری فروشگاه استفاده کرد. به دلیل نداشتن سرمایه کافی تا آخر سال جاری مغازه خود را تعطیل کرد. این مشکل برای بسیاری از کسبه پیش آمد و بسیاری از آنها مجبور شدند برای پرداخت هزینه های اجاره، شارژ و حقوق پرسنل از ذخایر خود استفاده کنند. وی در ادامه اشاره کرد که علیرغم تلاش هایی که برای بازسازی کسب و کار خود انجام داده است، بازار هنوز هم به شرایط پیش از بحران نرسیده است. حقیقتاً درآمد ما قبل از زمان بحران بهتر بود، ولی اکنون حتی با ارائه کارتهای اعتباری برای خرید، وضعیت به هیچ عنوان مثل فروردین و اردیبهشت نشده است.

این فروشنده به یک آمار جالب در رابطه با خرید مشتریان اشاره کرد و در ادامه گفت: تقریباً از شهروید که واماها شروع شد از هر ۱۰ نفر که از فروشگاه من خرید کردند ۸ نفر از کارت اعتباری که به صورت وام داده شده استفاده کردند. با این که این وامها به نوعی نقدینگی را وارد بازار کردند، اما وضعیت خرید به طور کلی هنوز به حالت طبیعی خود باز نگشته است.

مشکلات اقتصادی زندگی در کیش

یکی دیگر از چالش های مهم کسبه کیش، هزینه های بالای زندگی در جزیره است. زندگی در کیش، به خصوص برای کسبه، با هزینه های بسیاری همراه است؛ اجاره های بالا، هزینه های شارژ، حقوق پرسنل، بعضاً هزینه اسکان پرسنل و سایر هزینه های جاری باعث می شود که بسیاری از کسبه نتوانند پس انداز کنند و برای مواجهه با بحران ها آماده نباشند.

نسرنانی یکی از کسبه که به شغل پوشاک در بازار مشغول است به طور خاص اشاره کرد که وضعیت اقتصادی کیش به گونه ای است که بسیاری از کسبه نمی توانند برای روزهای بحرانی پس انداز کنند؛ زیرا هزینه های زندگی به قدری بالا است که اکثر درآمدها صرف هزینه های جاری می شود. وی در ادامه گفت حقیقت این است که زندگی در کیش هزینه بر است و در کنار مشکلات دیگر، کسب و کار در اینجا سخت تر از دیگر مناطق کشور شده است.

گزارش ویژه

یادداشت روز...

کیش؛ آینده ای روشن در گردشگری هوشمند و بازارهای مالی ایران

■ مهرداد تاوتلی

جزیره کیش سال هاست که به عنوان مقصدی امن، زیبا و متفاوت شناخته می شود؛ اما امروز این جزیره تنها یک مقصد تفریحی نیست. کیش در حال تبدیل شدن به یک قطب ملی در سه حوزه کلیدی است:

۱. گردشگری هوشمند و داده محور
۲. اقتصاد دیجیتال و داده محور
۳. بازارهای مالی، بورسی و سرمایه گذاری
این سه محور، آینده کیش را روشن تر و جایگاه آن را در اقتصاد ایران برجسته تر کرده اند.

۱. گردشگری هوشمند: مو ثور محرک توسعه کیش تحول دیجیتال در کیش، فقط افزودن تکنولوژی به خدمات نیست؛ بلکه ایجاد یک تجربه گردشگری نوین و استاندارد جهانی است. این تحول شامل موارد زیر است:

• هتل های هوشمند با سیستم های مدیریت یکپارچه، چک این بدون مراجعه و خدمات اتوماتیک
• باشگاه های مشتریان حرفه ای مانند TENCLUB که رفتار مصرف کنندگان را تحلیل کرده و تجربه سفر را شخصی سازی می کنند
• پلنفرم های محتوا محور و فعالان شبکه های اجتماعی مانند کیش گرام و کیش گیان که نیروی رسانه ای تازه ای برای برند کیش ساخته اند
• سیستم های حمل و نقل هوشمند، پرداخت بدون تماس و خدمات آنلاین
• سفر را سریع تر و مطمئن تر می کنند
• در این چارچوب، کیش در حال حرکت به سمت تبدیل شدن به اولین نمونه گردشگری هوشمند در ایران است؛ جایی که داده، محتوا و فناوری کنار هم تجربه ای متفاوت برای گردشگر می سازند.

۲. کیش؛ بستر شکل گیری اکوسیستم نوآوری و اقتصاد دیجیتال تحول دیجیتال، فقط در بخش گردشگری محدود نمی شود. امروز کیش به دلیل ساختار آزاد اقتصادی، زیرساخت های ارتباطی مناسب و رویکرد مدیریتی جدید، محیطی ایده آل برای:

• استارت آپ ها
• پلنفرم های گردشگری و مالی
• کسب کارهای نرم افزاری و تولید محتوا
• شرکت های فناوری مالی (Fintech)
شهیر هوشمند، دولت الکترونیک، خدمات مبتنی بر کالاه و طرح های دیجیتالی سازی زیرساخت ها کیش را به پالغانه نوآوری جنوب کشور تبدیل کرده است. ۳. بازارهای بورسی، مالی و سرمایه گذاری؛ فرصتی بی رقیب برای آینده سازان یکی از نقاط تمایز کیش نسبت به دیگر مناطق کشور، ظرفیت ویژه آن در بازارهای مالی و مدل های جدید سرمایه گذاری است.

و خود سه زیرساخت مهم:

• بورس انرژی کیش
• بورس کالای کیش
• مراکز مالی و شرکت های سرمایه گذاری
این ساختارها، همراه با قوانین منعطف و امکان فعالیت شرکت های خارجی، کیش را به یک هاب مالی بالقوه تبدیل کرده اند.

فرصت های سرمایه گذاری در کیش

۱. سرمایه گذاری در هتل سازی، اقامتگاه ها و پروژه های گردشگری هوشمند.
۲. سرمایه گذاری در مراکز تجاری و پروژه های بازاریابی شهری
۳. سرمایه گذاری در پروژه های فناوری و استارت آپ های خدماتی
۴. توسعه شرکت های فنک و پلنفرم های دیجیتال سرمایه گذاری
۵. بازارهای کالایی و انرژی با ظرفیت ملی و منطقه ای
وجود این فرصت باعث شده کیش از یک مقصد صرفاً تفریحی، به یک مقصد سرمایه گذاری حرفه ای تر تبدیل شود.

۴. هم افزایی گردشگری و بازار مالی، مدل جدید توسعه در کیش نکته مهم این است که گردشگری هوشمند و بازارهای مالی در کیش در کنار هم رشد می کنند.

این هم افزایی منجر به شکل گیری مدل های جدیدی از توسعه می شود:

• گردشگری سرمایه گذاری (Investment Tourism)
• طرح های تأمین مالی جمعی پروژه های گردشگری
• استفاده از داده های رفتار گردشگری برای سرمایه گذاری هوشمند

• ایجاد باشگاه های مشتریان با مدل درآمدی مالی + گردشگری
کیش در حال تبدیل شدن به نمونه ای است که در آن گردشگر فقط مصرف کننده نیست، بلکه سرمایه گذار بالقوه است.

۵. آینده روشن؛ کیش به عنوان اکوسیستم کامل گردشگری و مالی آینده کیش آینده ای است که در آن سه حوزه کنار هم قرار می گیرند:

• گردشگری هوشمند → جذب گردشگر و داده
• اقتصاد دیجیتال → ایجاد پلنفرم و شبکه هوشمند

• بازارهای مالی → تبدیل گردشگر به سرمایه گذار
این چرخه ارزشمند، کیش را به پیشرفته ترین مدل توسعه گردشگری و مالی کشور تبدیل خواهد کرد.

شوخی با تیت رهای اقتصاد کیش ...

- تغییر مدیریت اداره ثبت شرکت ها و انتظارات بحق مردم
- مدیر قبلی که بجای تدبیر، مسائل را از ریشه جمع می کرد!**
- اعلام ۲۰ طرح سرمایه گذاری بی نام هر منطقه در مناطق آزاد تا دو هفته آینده
- دو هفته دیگه یادآوری می کنیم یعنی ۲۴ آذر**
- موسیقی بانوان: تجلی هنر اصیل ایرانی در جزیره کیش
- البته اگر بگذارند تداوم داشته باشد ...**
- نمایشگاه کتاب کیش فرصتی برای غنی سازی فضای فرهنگی جزیره
- البته اگر برای خیلی ها مهم باشد ...**
- قوانین دست و پاگیر، بهره وری اقتصادی مناطق آزاد را کاهش داده است
- توجه بفرمایند این را یک نماینده مجلس می فرماید! لابد این قوانین رامت**
- وضع کرده اند! شاید هم اریکای جنایتکار ...!**
- تکمیل همکاری وزارت صمت شرط اجرای کامل مصوبه تبدیل پلاک خودروهای مناطق آزاد به پلاک ملی
- شرط دیگه ای نیست؟ راستی وزارت صمت مال کدام کشوره همکاری نمی کنه؟!**
- من برای تحول و رشد بسکتبال کیش اینجا هستم ...!
- موفق باشید ...!**

سه سال حضور مستمر و فعال در عرصه مطبوعات و رویدادهای خبری کیش